

N:o 26.

*Betänkande, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med
förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande
sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge.*

I en till bevillningsutskottet hänvisad proposition, n:o 55, har Kongl. Maj:t föreslagit Riksdagen att antaga ett propositionen bilagdt förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, så lydande:

§ 1.

Alla i Norge inhemska fartyg och båtar, öppna eller däckade och af hvad slag och dräktighet som helst, skola, ehvad de der äro byggda eller naturaliserade, äfven i Sverige behandlas såsom inhemska och åtnjuta alla dermed förenade rättigheter samt må således, utan afseende derå, om de ankomma eller afgå från eller till in- eller utländsk ort eller om de äro barlastade eller lastade med in- eller utländska varor, icke åläggas andra eller högre afgifter till kronan, städer eller särskilda inrättningar, än af inhemska fartyg och båtar skola utgöras.

Norska fartyg och båtar må ock inom svenskt område idka fraktfart med samma rätt och under enahanda vilkor, som för inhemska fartyg och båtar äro bestämda.

För tillgodonjutande af dessa och öfriga för varuskeppningen medgifna förmåner skola norska fartyg vara försedda med sådana handlingar, som till bestyrkande af deras nationalitet äro i Norge föreskrifna.

§ 2.

Mom. 1. Vid resa landvägen från Norge till Sverige vare det, med undantag för spelkort, hvilka äro underkastade såväl stämpelafgift som tull, samt bränvin och sprit jemte dermed beredda drycker äfvensom vin, för hvilka senare varor tull skall erläggas, medgifvet, att af till införsel tillåtna, tull underkastade naturalster eller tillverkningar tullfritt medföra följande mindre partier, nemligen:

bröd 10 kg.,
 fläsk 10 kg.,
 garn, alla slag, tillsammans 5 kg.,
 kaffe och kaffesurrogat, tillsammans 5 kg.,
 malt 10 kg.,
 risgryn 5 kg.,
 socker 5 kg.,
 spanmål, omalen, 40 kg.,

» malen, 25 kg.,

tobak 1 kg.,

väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett sammanlagdt värde af 25 kronor,

öl 5 liter samt

andra varor till ett sammanräknadt värde af 20 kronor;

dock att för det fall, att resan sker öfver den del af gränsen, som är belägen mellan tullstationen i Medskogen i Vermland och Ljusnebäcken i Herjeådalen eller öfver gränsen mot Frostvikens socken i Jemtland och norr om denna belägna orter, ofvan stadgade myckenheter i fråga om nedannämnda varor sålunda ökas, att det skall vara den resande tillåtet att af dem tullfritt medföra följande partier, nemligen:

bröd 20 kg.,

malt 40 kg.,

socker 10 kg.,

spanmål, omalen, 150 kg.,

» malen, 100 kg.,

väfnader, alla slag, tillsammans 15 meter, dock icke utöfver ett värde af 40 kronor,

öl 10 liter,

andra varor, rörande hvilka icke här ofvan i detta mom. särskildt stadgats, till ett sammanräknadt värde af 30 kronor.

För vara, som af resande medföres i större myckenhet, än ofvan

stadgats, skall tull, enligt hvad eljest gäller, erläggas för hela den af varan införda kvantiteten.

Tullfrihet, hvarom i detta mom. sägs, gäller icke för varor, som i handelsafsigt införas vare sig för att i vanlig ordning försäljas eller för att utlemnas såsom ersättning för verkställt arbete, ej heller för varor, som af handlande eller för handlandes räkning införas, så vidt de äro af de slag, med hvilka han idkar handel.

Resande vare, om tulltjensteman eller tullbetjent sådant fordrar, skyldig att, jemte uppgift om yrke och hemvist, aflemna en under edlig förpligtelse afgifven skriftlig försäkran, att de varor, han medför, icke införas i handelsafsigt, på sätt ofvan förmäles. Införas varorna icke för resandes egen räkning, skall sådan försäkran afgifvas af den, för hvilkens räkning de införas. Underlåter någon aflemna dylik försäkran, skola varorna i vanlig ordning tullbehandlas.

Mom. 2. Om i gränstrakterna någon eger eller brukar egendom på båda sidor om gränsen, må utsäde, kreatur och redskap, som erfordras för egendomens skötsel, tullfritt föras öfver gränsen till Sverige.

Mom. 3. Varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Sverige till Norge för att förädlas genom blekning, färgning, garfning, malning, spinning, väfning eller annan dylik bearbetning eller för reparation och som efter sådan förädling eller reparation återinföras, skola vid återinförelsen vara fria från tullumgälder.

Likaså skola varor, som af gränsbefolkningen för hushållsbehof föras från Norge till Sverige för att här undergå sådan förädling eller reparation, om hvilken nyss blifvit sagdt, och derefter till Norge återinföras, vid införelsen till Sverige vara fria från tullumgälder.

Mom. 4. Dragare och fordon, som uppenbarligen användas endast för transport af gods eller personer från Norge till Sverige, äro ej underkastade tullafgifter.

Mom. 5. Till förekommande af missbruk utaf de i mom. 2, 3 och 4 gjorda medgifvanden eger generaltullstyrelsen eller i särskildt fall tullmyndighet vid gränsen att meddela de närmare kontrollföreskrifter, som kunna anses erforderliga.

§ 3.

Varor, som öster om Saltbacken å svenska och Sponviks skansar å norska sidan öfver Svinesund eller Idefjorden föras från Norge till Sverige i färja, pråm eller båt under fyra tons dräktighet eller om vintern öfver

isen, skola, med hänsigt till tullväsendet, anses såsom vore de landvägen införda, så vida de icke antingen sjövägen transporterats till norska sidan af nämnda färjställe eller fjord och derifrån sedan öfverförts till svenska sidan eller ock blifvit till denna senare öfverförda för att derifrån omedelbart sändas sjövägen vidare.

Denna förordning skall träda i kraft den 16 nästinstudande maj och, der icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1903.

I den kongl. propositionen har åberopats bifogadt utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för den 28 sistlidne februari, hvaraf inhemtas, att chefen för finansdepartementet vid ärendets föredragning inför Kongl. Maj:t anfört följande:

»Sedan nådiga förordningen angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden den 30 maj 1890 efter skedd uppsägning upphört att gälla den 12 juli 1897, hafva rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge gällt bestämmelser, som meddelats genom nådiga förordningar af den 28 maj 1897, den 13 maj 1898, den 5 maj 1899, den 20 april 1900 och den 10 maj 1901. En hvar af dessa förordningar förklarades skola, der ej annorlunda stadgades, lända till efterrättelse till och med den 15 maj påföljande år. Nu gällande författning upphör således att gälla den 15 nästkommande maj. Då någon förändring icke inträdt i de förhållanden, som rådde, då sistnämnda förordning utfärdades, saknas nu anledning att ifrågasätta någon ändring vare sig i de bestämmelser, som för närvarande reglera sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, eller i den form, hvarunder dessa bestämmelser meddelats. Jag hemställer därför, att Eders Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga ett förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge af enahanda lydelse med nu i ämnet gällande författning, att träda i kraft den 16 nästkommande maj och, der icke annorlunda stadgas, lända till efterrättelse till och med den 15 maj 1903.»

Innan utskottet öfvergår till att afgifva utlåtande i anledning af ifrågasatt kongl. proposition, anser sig utskottet böra omförmåla, att utskottet genom chefen för finansdepartementet blifvit satt i tillfälle att taga känne-

dom om åtskilliga handlingar, rörande uppkommen fråga om skyldighet för svenska fiskefartyg att i norska hamnar erlägga lotsafgifter. Af dessa handlingar framgår till en början, att, enär åtskilliga svenska fiskefartyg af en drägtighet öfver 40 ton uraktlåtit att i norska hamnar erlägga lotsafgifter, från norsk sida framstälts begäran om vederbörande svensk myndighets medverkan till utfående af ifrågavarande lotsafgifter. I ett med anledning häraf från kommerskollegium infordradt utlåtande anför detta embetsverk, att enligt norska lagen om lotsväsendet den 26 maj 1899 fartyg, som ankomme från eller afginge till utlandet, vore skyldiga att erlägga lotsafgift, samt att från denna skyldighet vore undantagna, bland andra, fartyg under 30 ton samt fartyg, som utginge från Norge för att idka fiske eller annan fångst på hafvet, när de vore under 130 ton, äfven om de anlöpte utländsk hamn, när detta skedde endast för att bereda eller afsätta fångsten. Härjemte vore äfven stadgad, att fartyg, som ankomme från eller afginge till Sverige, vore underkastade samma lotspligt som i annan fart på utlandet. Då emellertid den omständigheten, att ett svenskt fartyg, som utgått från Sverige för att idka fiske, under resan anlöpte norsk hamn, icke kunde berättiga till att anse fartyget hafva utgått från Norge för att idka fiske, funne kollegium de norska bestämmelserna i och för sig innefatta skyldighet för ifrågavarande svenska fiskefartyg, hvilka alla haft en drägtighet af mera än 40 ton, att erlägga lotsafgift i de norska hamnarne; och då i Sverige vore stadgad allmän skyldighet för fartyg öfver 40 ton, som ankomme från eller afginge till utländsk ort, att anlita kronolots, utan att i sådant afseende någon särskild undantagsförmån vore medgifven fiskefartyg såsom sådana, samt förty ett norskt fiskefartyg af mera än 40 ton, som ankomme till Sverige, vore underkastadt lotspligt, kunde icke heller till stöd för afgiftsfrihet för ifrågavarande svenska fiskefartyg åberopas några reciprocitetsförhållanden. I följd häraf ansåge kollegium, att de norska myndigheterna vore i sin fulla rätt att påfordra erläggande af lotsafgifter för samma fartyg. — Då emellertid full likställighet i båda länderna för båda ländernas fartyg i afseende å lotspligten syntes kollegium önskvärd, ifrågasatte kollegium, huruvida icke åtgärd borde vidtagas för vinnande af sådan. Genom att svenska fiskefartyg förklarades fria från skyldigheten att anlita kronolots skulle på grund af bestämmelserna angående Sveriges och Norges ömsesidiga handels- och sjöfartsförhållanden samma frihet omedelbart komma norska fiskefartyg i Sverige till godo, vid hvilket förhållande för svenska fiskefartyg borde kunna med tillämpning af reciprocitetsprincipen utverkas motsvarande förmån i Norge.

Med anledning af den af kommerskollegium sålunda gjorda framställning har, enligt hvad handlingarna innehålla, genom nådig remiss ytterligare utredning i denna fråga inforrats från lotsstyrelsen.

Af berörda handlingar inhemtas vidare, att, enär uppgift förekommit derom, att lotspligt gjorts gällande jemväl i fråga om svenska fartyg af 40 ton och derunder, som från norsk hamn utgått på fiske, chefen för finansdepartementet härom gjort förfrågan hos härvarande norske statsminister, som till svar öfverlemnade ett telegrafiskt meddelande från chefen för norska försvarsdepartementet, af innehåll att departementet hänförde nu ifrågavarande svenska fisketrafik till den lotsfria mellanrikshafsvägen, alltså med ovilkorlig frihet för lotspligt, såvida fartyget vore af 40 ton eller derunder; och har till stöd härför åberopats två af Konungen, på grund af honom tillkommande rättighet att meddela bestämmelser för underlättande af den ömsesidiga samfärdseln emellan båda rikena, den 5 mars 1900 och den 29 oktober samma år utfärdade resolutioner.

I likhet med kommerskollegium anser utskottet, att det vore önskvärdt, om i afseende å lotspligten full likställighet i båda länderna för båda ländernas fartyg kunde åstadkommas; men då af ofvan omförmälda handlingar framgår, att frågan genom regeringens försorg är bragt under utredning, har utskottet ansett sig icke ega anledning att föreslå Riksdagen att nu i ämnet vidtaga någon åtgärd.

Vidkommande Kongl. Maj:ts förevarande proposition får utskottet, då enligt utskottets åsigt några förhållanden icke sedan nästlidet år inträddt, som påkalla ändring i den af Riksdagen då antagna, till och med den 15 instundande maj gällande förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge, med hvilken förordning nu föreliggande förslag är lika lydande, hemställa,

att ifrågavarande af Kongl. Maj:t framlagda förslag till förordning angående vissa bestämmelser rörande sjöfarten och gränstrafiken mellan Sverige och Norge måtte af Riksdagen antagas.

Stockholm den 18 april 1902.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.